

Hyökkäämättömyys- sopimus oli pääaiheena Moskovan neuvotteluissa

Yhtenä kysymyksenä sopimukseen pääsemiseksi on Itä-Saksan kommunistisen hallituksen tunnustaminen Lännen taholta. — Keskusteluita verhoaa salainen luonne

MOSKOVA — Eilen neuvottelivat Kolmen Suuren edustajat 90 minuttia Spiridonovake palatsissa. Yksityiskohtaisia tietoja neuvotteluista eikä sen tuloksista ole vielä annettu julkisuuteen mutta ymmärrettävistä asioista ovat kehittyneessä myönteiseen ydinkielon aikaansaamiseksi ulkoavaruudessa, maan ilmapuolustuksessa sekä veden alla. Edustajat olivat eiliseen mennessä pitäneet jo neljä istuntoa.

Kolmen vallan neuvottelut Moskovassa jatkuvat. Yhdysvallat ja Britannia ovat julkisesti ilmoittaneet pyrkivänsä ensin sopimukseen täydellisestä ydinkielosta sekä toimenpiteistä maanalaisten kokeiden valvomiseksi. Maanalaisten kokeet ovat vaikeammin tunnustettavissa.

Lännen lähteistä saatujen tietojen mukaan kummankin yhteisen mielenkiinto kohdistuu NL ehdottamaan hyökkäämättömyyssopimukseen NATO:n ja kommunististen Euroopan sopimuspiiriin kuuluvien maiden välillä. NL taholta on annettu ymmärtää että he haluavat liittää hyökkäämättömyyssopimuksen ydinkielotosopimukseen.

Länsi on kuitenkin yrittänyt tehdä selväksi että yhtenä ehto-

na hyökkäämättömyyssopimuksen saamiseksi on se että lännen liittovalloille taataan vapaa pääsy Berliiniin.

Myöhemmin annetussa yhteislausumassa ei ollut nimenomaisesti mainintaa "ystävällisestä" hengestä tahi asian "edistymisestä", se ei kuitenkaan ole mitenkään erikoisesti merkittävää, sanovat tietolähteet, joiden käsityksen mukaan asiat ovat kehityksessä edelleen.

Eiliset keskustelut alkoivat puolitoista tuntia sovittua myöhemmin. Syynä oli että Gromyko tarjosi Itä-Saksan ulkoministeri Lothar Boltzille lounaan. Itä-Saksan lähteiden antaman tiedon mukaan ministeri Bolz on saapunut keskustelemaan Berliinissä kysymyksestä Kolmen Suuren neuvottelujen yhteydessä.

Yhtenä edellytyksenä hyökkäämättömyyssopimuksen aikaansaamiseksi on että Länsivallat tunnustavat Itä-Saksan kommunistisen hallituksen. Tämän seikan arvellaan diplomaattipiireissä olevan keskustelun alaisena uudessa muodossa.

Keskusteluihin yhtyi keskiviikkona U.S. Euroopan asioiden apulaisministeri William R. Tyler. Keskusteluissa liikuttiin ilmeisesti tällöin yksityiskohdissa.

BOSTON — Bostonin 12. vuosipäivillä, joissa esitetään taiteellista ohjelmaa, kävi ennustamäärä kansaa, 850,000. Festivaali kestävä 25 päivää. Esitettävänä on joka vuosi maalauksia, näytelmiä, musiikkia, lauluja, käsitöitä, veistoksia ja kansantansseja.

Unkari aikoo poistaa 'rautaverhon' rajalta

WIEN — Volksblatt, Wienissä ilmestyvä sanomalehti julkaisi Budapestistä saamansa tiedon, että Unkarin hallitus harkitsee "rautaverhon" poistamista lähitulevaisuudessa.

Lehti sanoo saaneensa tiedon "luotettavalta taholta." Lehti on konservatiivinen. Se kertoo, että Unkarin talousjohtajat ovat painostaneet hallitusta, että sen pitäisi helpottaa rajan ylitykseen liittyviä muodollisuuksia. Painsotuksissa sanotaan, että maa pötee "kroonista ulkomaisen valuutan puutetta", matkustajat toisivat mukanaan valuuttaa.

Lyhyesti kerrottuja uutistapahtumia

KAIRO — Yhdistyneiden Arabitasavaltojen odotetaan lähettävän satelliittiin avaruuteen ensi viikolla. Viralliselta taholta ei asiaa ole kommentoitu. Siinä tapauksessa presidentti Nasser saisi mainion propagandaa-aiheen, koska hänen maansa olisi kolmas maa jonka satelliitti kiertää avaruudessa.

SANTO DOMINGO, Dominican Republic — Presidentti Juan Bosch on ilmoittanut että hän on saanut kukistetuksi yrityksen hänen suistamiseksi. Tarkemmin määrittelemättömät sotilas-ainekset olivat tehneet vakaat valmistelut Boschin 4 ja puoli kuukautta kestäneen vallan kukistamiseksi.

LONTOO — Brittiläinen astronomi Sir Bernard Lovell on sanonut että venäläisten yritykset ihmisen lähettämiseksi kuuhun eivät ole mitenkään luotettavasti kehitettyjä. U.S. on tehnyt Apollo-ohjelmassaan yksityiskohtaisia valmisteluja. NL on tehnyt vakavia valmisteluja avaruusaseman lähettämiseksi lähimmän viiden vuoden sisällä, johon sijoitetaan suuria optillisia teleskooppeja.

NEW YORK — Keskiviikkona ilmoitettiin että toinen Telstar satelliitti on lakannut toimimasta. Satelliitti lähetti tietoja maahan kuukauden ja kymmenen päivää. Tiedemiehet toivoivat kuitenkin voivansa saada Telstarin jälleen toimintaan.

MEXICO CITY — Nicaragua tulee todennäköisesti olemaan seuraava sotilaallinen pääpaikka hyökkäyksen valmisteluissa Cuubaa vastaan. Johtossa Manuel Artime, sama mies joka johti epäonnistuneen maihinnousun Bay of Pigsillä, helmikuussa 1961.

LISSABON, Portugal. — Puolustusministeri Manuel Gomes d'Araujo on tiedoittanut että kapinalliset ainekset ovat saaneet haltuunsa 15 prosenttia Portugalin Guineaalla, Länsi-Afrikassa.

PARISI — Ranskan työväen unionit järjestivät keskiviikkona maanlaajuisia vastalausekakoja. Valtion rautatiet, maanalaisten bussit, sähkö- ja kaasulätkät, radio ja TV, posti, puhelin ja lennätinpalvelu, jätteen kokeeminen, kaivokset ja monet muut alat pysähtyivät useiden tuntien ajaksi. Protestit koskivat hallituksen lakkoavastaisia määräyksiä.

BUDAPEST — Richard M. Nixon sai osakseen valtavat suosiosoitukset, kukkia ja hedelmiä keskiviikkona vieraillessaan suurella kauppatorilla täällä. Nixon sanoi ettei hän koko elämänsä aikana ole nähnyt suurempaa ystävällisyyttä amerikkalaisia kohtaan. Nixon laski leikkiä parin tunnin ajan sekä myyjien että ostajien kanssa.

LONTOO — Työväenpuolueen jäsenet parlamentissa, johtajanaan Arthur Lewis, 56 vuotias, tekivät kyselyn tunnetun Profumokandaalin johdosta. Yksi kysymys osoitettiin suoraan sisäasiainministeri Henry Brookelle. Siinä tiedusteltiin aiotaanko ryhtyä lainaäännöllisiin toimenpiteisiin että maan turvallisuutta koskevien kysymysten lähellä olevien henkilöiden osallistuminen sexual-juhliin on laitonta.

Vuodesta 1965 tulee yhteistyön vuosi

MOSKOVA — Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko on tehnyt ehdotuksen, että valtioiden ja hallitusten päämiehet ottaisivat osaa vuonna 1965 YK:n Yleiskokouksen 20. juhlaistuntoon.

Gromykon ehdotus on lähetetty U Thantille kirjeessä, joka on vastaus kirjeeseen jossa käsiteltiin ehdotuksia vuoden 1965 ydintamiseksi kansainvälisen yhteistyön vuodeksi.

PARISI — Pariisin vuosittaisessa heinäkuun 14. päivän paraatissa esiteltiin ensimmäisen kerran julkisesti panssarivaunuja, joiden sanotaan olevan ydinvarmoja. Vaunuja oli kolme, AMX 30-panssarivaunua, jotka kykenevät suojelemaan miehistön atomisäteilyltä ja radioaktiiviselta laskeumalta. Paraatiin osallistui lähes 9,000 sotilasta. Ilmassa jyräsi 50 suihkuvärittäjää.

U.S. vaihtoviljaa kadonnut matkalla

WASHINGTON — Itävaltaan lähetetystä viljalastista on 24 miljoonaa bushelia kadonnut jäljettömiin. Rahallinen arvo on \$32,000,000. Viljan arvellaan joutuneen matkalla laittomaan kauppaan.

Asiaa tutkivat Länsi-Euroopan maiden hallitukset sekä U.S:n maanviljelysdeparmentti.

Toistaiseksi ei voida olla varmoja siitä, onko viljaa mennyt mihin rautaverhon takaisiin maihin. Ainoa mitä varmasti tiedetään on, että Itävaltaan on mennyt ainoastaan 16,000 bushelia lastista, jossa oli 40,000,000 bushelia.

Kuutta maahanuottajaa on syytetty siitä, että ne ovat myyneet U.S:n viljan Argentiinan viljana, joka on korkeampi hintaista. Täten saadun voiton ovat keinoittelijat pistäneet omiin taskuihinsa.

Toistaiseksi ei ole löydetty mitään todisteita siitä, että U.S:n vientiliikkeet olisivat osallisina rötöksessä. Länsi-Saksan viranomaiset tutkivat omalta osaltaan asiaa ainoastaan siinä mielessä, josko tulissa on tapahtunut vääräyksiä tahi erehdystä. Nämä tutkimukset voivat ulottua muihinkin Euroopan satamiin.

Länsi-Saksan viranomaiset ovat todenneet, että suuri osa lastista on kadonnut Hamburgin ja Bremenin satamissa, mutta Länsi-Saksan lakeja ei kuitenkaan ole rikottu täten saadulla taskuvollalla.

Presidentti Kennedyn puhe, joka hyväksyttiin täydellisesti Idässä

Presidentti Kennedy piti keuhkossa puheen eräissä Washingtonin yliopistossa. Tapaus oli siitä merkittävä, että se oli kahteenkymmeneen vuoteen ensimmäinen Yhdysvaltain päämiehen pitämä puhe, joka julkaistiin Neuvostoliitossa lyhyentäytymällä ja ilman minkäänlaisia kommentointia. Puhe julkaisiin huomattavilla otsikoilla Pravdassa ja Izvestijassa. Kummallakin lehdeillä on jättiläismäinen levikki. Puheen sisältönä oli maailmanrauha.

Seuraavassa siteerataan puheen muutamia kohtia, jotka ovat selkeitä, että niitä kannattaa pyyhkiä miehtämään useamminkin. Varsinkin kun puheessa selvästi viitataan Moskovassa parhaillaan käynnissä olevien keskustelujen valmistamiseen.

En tarkoita rauhaa, joka maailman olisi pakko hyväksyä Amerikkalaisen sota-aseiden uhkan edessä. En tarkoita haudan rauhaa enkä orjan turvallisuutta. Puhun rauhasta, joka tekee elämän maailmassa elämisen arvoiseksi — rauhasta kaikiksi ajoiksi.

Puhun rauhasta sodan uusien kasvojen vuoksi. Totaalisessa sodassa ei ole mitään järkeä — — — aikana jolloin tuuli ja vesi ja

Keuhkojen siirto
PITTSBURGH — Toisen kerran kuukauden sisällä ja toisen kerran kaiken kaikkiaan ovat lääkärit onnistuneet siirtämään keuhkot kuolleelta ihmiseltä elävälle.

Viisiosta lääkäriä käsittävä ryhmä oli siirtänyt keuhkot eräältä 33-vuotiaalta juuri kuolleelta mieheltä 44-vuotiaalle miehelle, joka sairasti keuhkojen laajentumaa ja olisi elänyt vain viikon.

Ensimmäinen leikkaus tehtiin kolmen viikkoa sitten Missourissa. Potilas kuoli myöhemmin syistä jotka eivät liittyneet leikkaukseen.

Epäkuntoinen ovi syynä lentoemännän kuolemaan

WASHINGTON — Viime lokakuun 19 päivänä putosi lentoemännä toiminut Francoise de Moriere maahan Allegheny linjan Convair-koneesta lähellä Bradley lentokenttää.

Lentoemäntä oli ilmoittanut heti koneen ilmaan noutua, että takaovi pitää outoa ääntä. Ovi lennähti auki ja lentoemäntä putoi maahan ja kuoli.

Tutkimuksissa on todettu, että tämäntyyppiset ovet ovat olleet aiheena aikaisemminkin sattuneisiin ikävyöksiin. CAB, siviililmailun lautakunta, on vaatinut niihin korjauksia.

Englannin puolustus uudistetaan ydinajan vaatimusten mukaan

LONTOO — Englanti ilmoittaa, että sen puolustuslaitos uudistetaan kokonaisuudessaan saattamalla se ydinajan vaatimuksiin vastaavaksi.

Uudistuksen mukana monet historialliset laitteet, mm. amiraaliteetti, sotaministeriö ja ilmailuministeriö, häviävät nykyisessä muodossaan. Tilalle muodostetaan yhtenäinen puolustusministeriö joka huolehtii ja on vastuussa koko puolustuksesta.

Ensimmäisen merilordin, sotaministerin ja ilmailuministerin virat poistetaan, tilalle asetetaan kolme apulaispuolustusministeriä, jotka hoitavat kolme aselajia. Uudistuksen, joka on Englannin pitkän sotilashistorian suurin, päivämääräksi on asetettu huhtikuun 1 päivä 1964.

Puolustusministeriö, jolla on yhteinen johto, samaan tapaan kuin Pentagonissa, sijoitetaan kokonaisuudessaan saman katon alle Lontoon keskustassa.

maaperä sekä siemenet kuljettavat ydinräjähdysessä syntyneet myrkyt maailman ääriin ja vielä syntymättömiin sukupolviin.

Nykyisin meidän on rauhan säilyttämiseksi käytettävä joka vuosi miljoonia dollareita aseisiin, jotka on hankittu voidaksemme olla varmoja siitä, että meidän ei koskaan tarvitse niitä käyttää.

Puhun rauhasta järjestellisten ihmisten välttämättömänä järjestellisenä tavoitteena. Tiedän, ettei rauhan tavoittelu ole yhtä draamattista kuin sodan tavoittelu — ja että puhe rauhasta tapaa usein penseiltä kuulioloita. Kuitenkaan meillä ei ole mitään tämän kiireellisempää tehtävää.

Meidän ongelmamme ovat ihmisen aiheuttamia — siksi ihmisen voi ne myös ratkaista. — Mikään ihmisen kohtaloon kuuluva ongelma ei ole ihmisolentojen saavuttamattomissa. Ihmisen järki ja henki ovat usein ratkaisseet näennäisesti ratkaisemattoman — ja me uskomme, että ne kykenevät tekemään sen jälleen.

En tarkoita ehdotonta ja rajatonta yleismaailmallisen rauhan ja hyvätahdon käsittelyä, josta jotkut haaveksijat ja kiikkoliijat yhä uneksivat. En kiellä toiveiden ja haaveiden arvoa, mutta

Rautatielakosta kongressikysymys

WASHINGTON — Rautateiden päämiehet ovat ilmoittaneet, että he ryhtyvät lakitoimenpiteisiin voidakseen välttää koko maata uhkaavan rautatielakon.

Demokraattinen senaattori Mike Mansfield, Montanasta, oli aikaisemmin sanonut olevan toiveita siitä, että sopimukseen päästään ilman lakitoimenpiteitä. Presidentin asettama kuusimiehin erikoistoimikunta on pitänyt istuntoja. Mansfield sanoi, että ellei erikoistoimikunnan avulla päästä sovintoon, silloin tulee asiassa presidentin toimenpide. Toimikunta aikoo antaa raporttinsa presidentille perjantaina.

MOSKOVA — NL:n pääministeri Khrushchev puheessaan ruokki kommunistista Kiinaa nykyisestä asenteesta maailman ongelmisiin. Khrushchev painosti että maailman. sota ei ole tarpeellista voittaakseen maailman kommunistille. Khrushchev oli toivonut sopimuksen saamisen Länsimaiden kanssa. Hän sanoi Venäjän olevan valmis menemään pitkälle varustaan tarkkailijoita maansa suuriin keskusiin, taatakseen että sotajoukkojen kokoontumista ei tapahtuisi. Hän halusi vielä yhdistää mahdollisen ydinpommirajoitukseen maanalaisten kokeilut.

Pauli Nevala keihästä 86.33

Suomalainen Pauli Nevala heitti Helsingin Stadionilla loistavan Suomen ennätyksen keihästä. Se puuttui vain 41 senttiä hyväksytystä maailmanennätyksestä, jonka saavutti italialainen Carlo Lievore vuonna 1961.

Pauli Nevalan heitettyä Stadionilla maailman kaikkien aikojen toiseksi parhaan keihästuloksen valittiin heittopaikalla tietenkin aikamoinen vilse ja kaiken keskipisteinä oli illan sankari Pauli Nevala. Ennätyshieitto lähti reilusti eli 70 senttiä viivan takaa, mutta siitä ei Nevala ollut murheellinen enempiä kuin sitäköön, että hänen heittonsa jäi ainoastaan 41 senttiä maailmanennätyksestä.

Kaikkien aikojen keihäsen heitäjät

86.74	Carlo Lievore, Italia	1961
86.33	Pauli Nevala, Suomi	1963
86.04	Al Cantello, USA	1959
86.04	Janis Lusis, Liitto	1962
85.71	Egil Danielson, Norja	1956
85.64	V. Kusnetov, Liitto	1962
85.56	Janusz Sidlo, Puola	1959
84.64	V. Tshibulenko, NL	1960
84.18	W. Rasmussen, Norja	1961
83.56	Soini Nikkinen, S.	1956

YKnpyydetään julistamaan E. Afrikka kauppasaartoon rotusorron lopettamiseksi

Yhdentoista maan erikoiskomitea vaatii jyrkkiä toimenpiteitä, sekä kauppakieltoa että saartoa. — Etelä-Afrikan ulkoatuotettu uuden aikainen aseistus uhkana sekä Afrikan että koko maailman rauhalle

UNITED NATIONS, N. Y. — Yhdentoista kansakunnan komitea esitti eilen vaatimuksen että YK:n turvallisuusneuvoston on julistettava kauppasaarto Etelä-Afrikkaa vastaan taivuttaakseen maan luopumaan rotupoliitistaan.

Komitea antoi samalla ohjeita että turvallisuusneuvoston olisi suositeltava kaikille YK-jäsenmaille yhtymistä kauppakieltoon ja vahvistamaan sitä kaikin tarpeellisin toimenpitein, siihen kuuluen myöskin YK:n suojelusen alainen saarto.

Erikoiskomitean 11 jäsenmaata: Algeria, Costa Rica, Malaya, Ghana, Guinea, Haiti Unkari, Nepal, Nigeria, Filippiinit ja Somalia ovat yksimielisesti hyväksyneet nämä sekä muut, kaikkien ankarimmatkin toimenpiteet, joita turvallisuusneuvosto voi käyttää. Hyväksyminen esitettiin raportissa jossa vaadittiin turvallisuusneuvoston toimenpiteitä.

Yksitoista maata ei kuitenkaan ole vaatinut Etelä-Afrikan karakoittamista YK-jäsenyydestä. Raportissa sanottiin ainoastaan että Etelä-Afrikka on jättänyt huomioonottamatta aikaisemmat päätökset, joita on kaikkiaan 27, ja

Pikkutornado eilen Uudessa Englannissa

BOSTON. — Eilen riehahti tornadon poikanen New Hampshiren kämpikköalueella. Suuria rakkeita satoi Lynnessä. Puita kaatuili useissa paikoissa ja telttoja meni kasaan Rust Pondin rannalla. Ketään ei ole ilmoitettu loukaantuneen.

Kaksi poikaa, jotka olivat Lawrencea katsomassa jalkapallopelejä, menivät pökyerryksiin salamaisesta nojattensa rautatien muuta vahinkoa ei pojille kuitenkaan tapahtunut.

Lowellissa iski salama alas useaan kertaan, Dracutissa salamaisi makuuhuoneeseen ja sytytti tulipalon. Sangusissa salamaisi rikki yhdestä talosta seinään. Usein paikoin syntyi häiriöitä sähköjakelussa.

Säävirasto ennustaa helteen sään jatkuvan Ukkossateita tosin on odotettavissa mutta nekaan eivät viilennä vielä ilmaa.

täten menetellyt YK-jäsenelle sopimattomalla tavalla.

Karkoituksien vaatimuksesta katsotaan niiden mallittisten aineiden ansioksi jotka ovat vastustaneet sellaisten äärimmäiskeinojen ehdottamista joilla ei ole edellytyksiä tulla hyväksytyksi turvallisuusneuvostossa.

Yhdentoista maan raportissa esitettiin mielihyvän ilmausta siitä asenteesta jonka presidentti Kennedy oli ottanut keskeisessä rotutaistelukykyssään.

Etelä-Afrikan nykyisen hallituksen harjoittaman rotupoliittikan sanottiin olevan vaaravana uhkana sekä Afrikan omalle sisäiselle sovulle että koko maailman rauhalle.

Etelä-Afrikan poliisi sekä sotilasvoimat on varustettu yhä suurenevassa määrässä nykyaikaisilla aseilla jotka on tuotettu ulkoapain. Siellä on käynnissä myöskin yhä nopeammin laajeneva teollisuus näiden aseiden valmistamiseksi omassa maassa.

Saartoehdotuksessa sanotaan että myöskin petroleumi olisi otettava mukaan kauppakieltoon, koska sillä voisi olla hyvin tehokas vaikutus sillä Etelä-Afrikka on miltei kokonaan riippuvainen ulkoatuodusta öljystä.

400 p. Miekkakala uijen kauhuna

NORTH FALMOUTH — Eilen iltapäivällä joutuivat kylpijät kauhun valtaan kun noin 400 paunaa painava miekkakala uiskenteli Wild Harborin vedessä. Kala kierteli alueella useaan kertaan ennenkuin poliisit ennättivät moottoriveneellä paikalle ja ampuivat kalan.

Robert Carini huomasi ensin kalan ja ui kiireesti rantaan antamaan tiedon hengenpelastajille, jotka antoivat varoituksen uijille. Poliisit ampuivat 30 laukausta.

maistamme tulisi ensisijaisesti hyökkäyskohteita. Ironinen, mutta totuudenmukainen seikka on se, että kaksi voimakkainta valtaa on pahimmassa tuhoutumisen vaarassa.

Tutkikaamme uudelleen asennettamme kylmään sotaan. Muistakaamme, että emme käy väitelyä kootaksemme itsellemme pisteitä, jaellaksemme moitteita ja osoittaaksemme jotakuta syyttävällä sormella. Meidän on oltava kanssakäymisessä maailman kanssa sellaisena kuin se on.

Se vaatii uutta ponnistusta maailmanlainen aikaansaamiseksi, uusia puitteita yleismaailmalliselle keskustelulle. Se vaatii suurempaa ymmärtämystä Neuvostoliiton ja meidän välillämme, ja laajempaa kosketusta ja yhteydenpitoa.

Pääministeri Khrushchev, pääministeri Macmillan ja minä olemme sopineet siitä, että korkean tason keskustelut alkavat lähiaikoina Moskovassa päämääränä laajasisältöisen kokeilotosopimuksen hyväksyminen ensi tilassa. Toiveitamme täytyy hillitä historian antamalla varoitukset — mutta meidän toiveisiimme liittyvät koko ihmiskunnan toiveet.

RAIVAAJA • THE PIONEER

TOIMITTAJAT:

Akseli Mattson, Erik Minkinen, Lempi Ikavalko-Toivola
Puh. Diamond 3-3822

SAVELE SYRJÄLÄ, Manager

Tilaukshinnat Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Vuosikerta \$12.00 — Puoli vuotta \$7.00 — Kolme kk. \$4.00
Suomeen: Vuosikerta \$14.00 — 6 kk. \$8.00
Single Copies 10c

Second class postage paid at Fitchburg, Massachusetts
Published Monday, Wednesday and Friday except on
holidays, by the Raivaaja Publishing Company,
48 Wallace Avenue, Fitchburg, Massachusetts

OUR POLICY

"The purpose of the Association shall be to help preserve the ideals and traditions of our country, the United States of America, to reveal its laws and inspire others to respect and obey them, and in all ways to aid in making this country greater and better."

NEW ENGLAND
MEMBER
NORTH AMERICAN NEWSPAPER ASSOCIATION

Surkea tilanne

Yhdistyneet Kansakunnat pitäisi olla laitos, jossa sen jäsenet tuntevat kunnioitusta ja arvostusta sekä vastuunalaisuutta laitostaan kohtaan. Asia kuitenkin on aivan päinvastainen. Ulkomaailmalle näyttää siltä kuin siltä puuttuisi arvovallaa ja kunnioitusta kokonaan.

YK:n suuressa velassa, kun sen jäsenistössä huomattava osa ei suorita sille asetettua maksuvelvollisuuttaan. YK:n tehtävänä muun muassa on toimia välittäjänä kansakuntien keskinäisten riitojen ratkaisussa, johon se tarvitsee usein sotaväkeä järjestyksen ylläpidossa. Tällaisia sotilaallisia järjestystehtäviä on mm. suoritettu Kongossa ja Keski-Idän maissa.

Jo kauan aikaa sitten Neuvostoliitto kieltäytyi suorittamasta osuuttaan Kongon menoista, jota koko kommunistiplokki on seurannut. "Vapaan maailman" kansoista Ranska on seurannut Neuvostoliittoa ja ehken joku muukin kansakunta. Nyt on YK:n velka yli sata miljoonaa dollaria, eikä kukaan tiedä miten se tullaan velalliselle suorittamaan. Velka nimittäin jatkuvasti lisääntyy.

Tässä onkin asian surullisin kohta. Maailman kansat kuluttavat vuosittain 120 biljoonaa dollaria asevarusteluun, mutta ei riitä varoja oman yhteisen laitosensa rahoittamiseen, jonka tehtävänä on sovittella näiden maiden asioita siten, että koko asevarustelu ja siihen sijoitetut suunnattomat varat tulisi tarpeettomaksi.

Lähelle puolet YK:n 111:sta valtiosta eivät suorita Kongon eikä Keski-Idän järjestyksen ylläpitokustannuksia. Useat Afrikan ja muutkin pienet valtiot ovat rahallisisa vaikeuksissa, joten tuollaisiin ylimääräisiin kustannuksiin ei heidän varansa tahdo riittää.

YK:lla ei ole valtaa pakollisesti verottaa jäsenvaltioita tällaisilla ylimääräisillä toimenpiteillä, mutta se voi kylläkin pidättää uppiniskaisilta kansoilta YK:n yleiskokouksessa äänioikeuden, mutta se tuskin käytännössä on mahdollista. Sehän johtaisi YK:n toiminnan anarkian valtaan.

Yhdysvallat ovat tähänkin saakka rahastaneet suhteellisen paljon enemmän kuin sen velvollisuuteen kuuluu. Ellei se sitä edelleenkin tee, on YK:n tulevaisuus horjuvalla kannalla. Velat nimittäin on maksettava oli se sitten yksityinen henkilö taikka YK.

Pakollinen sovittelu

Viimeaikaiset suuruusluokkaan kuuluvat lakot ovat aiheuttaneet mielipiteen vaihtoa ja vieläpä väittelyäkin. Ollaan taipuvaisia kääntymään — ainakin vississä suhteessa — siihen uskoon, että lakot on loppujen lopuksi sovittettava pakollisesti hallituksen välittämän johdolla.

Hallituksen työsihteeri Wirtz tuonnottain piti puheen, jossa hän tätä asiaa käsittelee. Hän muun muassa sanoi, että ellei kollektiivisella sovitteella voida työriitoja ratkaista, niin kyllä kansa ne ratkaisee. Tällä hän lienee viittaillut siihen, että kongressin on laadittava laki, jolla työriidat alistetaan pakollisen sovitteelulautakunnan ratkaistaviksi.

Tämä ei tietenkään enää ole mikään uutuuus, sillä tuonnottain kolme suurta ja sitkeää lakkoa soviteltiin presidentti Kennedyn hallituksen esittämien ehtojen pohjalta. Viisi viikkoa kestänyt satamatyöläisten lakko, jonka arveltiin tuottaneen 25 miljoonan dollarin päivittäisen menetyksen, sovittiin hallituksen asettaman kolmimiehistön lautakunnan asettamien ehtojen pohjalta. Tämä tapahtui viime tammikuussa.

Tuonnottain New Yorkin ja Clevelandin sanomalehtien lakko sovittiin molempien kaupunkien pormestarien ollessa tiukasti kiinni edellämainituissa lakkoissa. New Yorkissa lakko kesti 114 vuorokautta ja Clevelandissa 126 vuorokautta. New Yorkin lakossa kärsitty tappio lasketaan olleen 190 miljoonaa dollaria. Clevelandin lakossa menetykset sanotaan nousseen 25 miljoonaa dollariin. Kummassakin lakossa ulkopuolinen painostus oli määräävä tekijä lakkojen lopettamisessa.

Ulkopuolisten sovitteilijain saapumista lakkoneuvotteluihin molemmin puolin katsotaan karsaasti, jos molemmat riitapuolel pitää itseään toista riitapuolta voimakkaampana. Jos taasen jompi kumpi puoli on huomattavasti toista heikompi, silloin huonompi pitää ulkopuolista sovitteilijaa tervetulleena hyväntekijänä.

Lakkokysymyksiä ei kuitenkaan voida asettaa "kahden kaappa" — kolmannelle korvapuusti — periaatteen varaan, sillä on olemassa kolmas "riitapuoli", jonka edut on otettava huomioon. Se on suuri yleisö, kuluttajat, jotka kaiken lystin maksavat. Niiden edut on myöskin lakkosissasi neuvoteltavaa huomioida.

Useat lakot kestävät kauan vain sen takia, kun molemmien puolin ollaan kopeita ja itsekkäitä. Myönnetykset molemmin puolin lopettaisi lakot alkuunsa.

Olkaamme anteliaita eläessämme, sillä kuoleman jälkeen emme sitä enää voi olla.

— Oma mökki ja puutarha ovat vallankumouksen suurimmat viholliset.

Vapauden hinta ja velvoite

Olteita suurlähettiläs Rowanin Turussa pitämästä esitelmästä

— Puhun teille ajankohtana, jona meitä houkuttelevat unelmat päivästä, jolloin ihmisten vaikuttimena on pikemmin pyrkimys rauhaan kuin vanha vihamielisyys ja kateus.

Maani presidentti piti päättäjaispuheen, joka oli merkittävä monessa suhteessa. Ensiksikin hän ilmoitti, että Yhdysvaltain, Iso-Britannian ja Neuvostoliiton korkean tason edustajat kokoon tuisivat lähiainkoana Moskovaan pyrkäksseen uudelleen yksimielisyyteen ydinaseiden kokeilu kieltä sopimuksesta. Tämä muodostaa uskoakseni suuren houkutuksen kuvitelmiin niille, jotka ovat huolissaan saasteesta — tai siitä mahdollisuudesta, että heikkona heikentä joku ihminen voisi ottaa askeleen, joka syöksisi maailman hirvittävään ydinase-selkkaukseen.

— Vaikka presidentti Kennedy puhuikin erityisesti Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton suhteista, te täällä Turussa olette varmasti tietoisia siitä, että koko maailmaa kiinnostaa suuresti se, mitä hänellä oli sanottavana. Sillä nykyään on ilmeistä, että rauhan unelma ei tunne kansallisia rajoja ja että sodan iljettävä uhka on vaara koko ihmiskunnalle.

Kansainvälisen selkkauksen järjestömyydestä puhuessaan presidentti Kennedy sanoi: — "Puhun rauhasta sodan uusien kasvojen vuoksi. Totaalisessa sodassa ei ole mitään järkeä aikana, jolloin suurvallat voivat ylläpitää suuria ja verrat haavoittumattomia ydinvoimia ja kieltäytyä alistumasta turvautumatta näihin voimiin. Siinä ei ole mitään järkeä aikana, jolloin yksi ainoa ydinase sisältää lähes kymmenen kertaa suuremman räjähdysvoiman kuin kaikki liittoutuneiden ilmapvoimien toisessa maailmansodassa pudottamat pommit yhteensä. Siinä ei ole mitään järkeä aikana, jolloin tuuli ja vesi ja maaperä ja siemenet voivat kuljettaa ydinräjähdyksessä syntyneet myrkyt maailman kaikkiin asemiin ja vielä syntymättömiin sukupolviin."

— "Nykyisin meidän on rauhansäilyttämiseksi käytettävä joka vuosi miljardeja dollareita aseisiin, jotka on hankittu vain voidaksemme olla varmoja siitä, että meidän ei koskaan tarvitse käyttää niitä. Mutta varmasti tällaisten joutilaana seisovien varustojen — jotka kykenevät vain tuhoamaan, eivät koskaan luomaan — hankinta ei ole ainoa keino, puhumattakaan siitä että se olisi tehokkain keino, rauhan turvaamiseksi."

— Presidentti Kennedyn sanoihin haluaisin lisätä vain tämän: Julius Caesarin aikana yhden miehen surmaaminen maksoi 75 senttiä. Napoleonin sotien mennessä kustannukset olivat nousseet jo kolmeen tuhanteen dollariin ja Yhdysvaltain sisällissotaan mennessä jokainen kaatunut maksoi viisi tuhatta dollaria. Ensimmäisessä maailmansodassa yhden miehen surmaaminen tuli maksamaan 21,000 dollaria ja toisessa maailmansodassa noin 50,000 dollaria. Tänäkin kustannukset olisivat vielä verrattoman paljon suuremmat.

— Presidentti Kennedy vaakuutti kuitenkin, että koska sodat ovat ihmisten aikansaamia, ne voidaan myös ihmisten toimesta estää. Hän tähdensi uskovansa, että "ihminen voi olla niin suuri kuin hän tahtoo". — Haluan tähdentää, etten hetkeäkään usko presidentti Kennedylle tai Yhdysvalloilla olevan monopolioikeutta rauhanomaisiin tarkoituksiin nähden. Uskomme, että suuret ihmisjoukot kaikkialla kaipaavat vapautusta järjestelmistä selkkauksista, kaipaavat jotakin vakuutta siitä, ettei heidän elämänsä pyyhkäistä olemattomiin ydinsodan hävityksessä.

— "Tähän rauhaan ei ole olemassa mitään yksinkertaista avainta — ei mitään suurta tai maagista kaavaa, jonka yksi tai kaksi valtaa voisi omaksua. Todellisen rauhan täytyy olla monien kansakuntien aikaansaannos, monien tekojen loppusumma. Sen on oltava dynaaminen, ei staattinen, muuttuva, jotta se

kestäisi jokaisen sukupolven haasteen. Sillä rauha on prosessi — tapa ongelmien ratkaisemiseen.

— "Tällaisen rauhan vallitessa tulee yhä olemaan riitoja ja ristiriitoinen meneviä etuja, juuri niinkuin niitä on perheiden ja kansakuntienkin piirissä. Maailmanrauha, kuten yhteiskunnankaan rauha ei edellytä, että jokaisen täytyisi rakastaa naapuriaan — se edellyttää vain, että he elävät yhdessä suvaiten toisiaan, alistuen keskinäiset riitansa oikeudenmukaiseen ja rauhanomaiseen välitykseen. Ja historia opettaa meille, etteivät vähäisyydet kansakuntien, kuten eivät yksilöidenkään kesken, kestä ikuisesti. Kuinka piintyneitä mieltymyksiä ja vastamielisyysytemme tuntunevatkin, ajan ja tapahtumien voima aiheuttaa usein yllättäviä siirtymiä kansojen ja naapurusten välisissä suhteissa."

— Presidentti Kennedy jatkoi tähdentäen sitä perusluonteista vakaumusta, että jokaisen kansakunnan on oltava sallittava valita oma tulevaisuutensa niin kauan kuin tuo valinta ei ole ristiriidassa toisten valinnan kanssa. Hän sanoi, että jos kaikki kansakunnat pidättäisivät puuttumasta muiden kansakuntien itsemääräisöoikeuteen, olisi maailma paljon lähempänä rauhaa.

— Ja hän lupasi, että minun maani noudattaa juuri senkaltaista puuttumattomuutta vakuuttamalla, että me etsimme "maailmanrauhaa, jossa heikot ovat turvassa ja vahvat oikeudenmukaisia".

— Minusta tuntuu että nämä seikat sattuvat suuren sodan ja rauhan kysymyksen ytimeen nykypäivän maailmassa. Vain siinä, missä ihmisillä ja kansakunnilla on vapaus päättää omasta kohtalostaan voimella välttää sellaista selkkausta, joka on aina johtanut sotaan.

— Muuan suurimpia rauhaan ja siten ihmiskunnan olemassaoloon suuntautuvista uhkista on se seikka, etteivät sanat ja sanottavat aina merkitse samaa kaikille ihmisille. Ajatellaamme sanoja "rauhanomainen rinnakkaiselo". Tiedän, että muutamille maanmiehilleni nuo sanat merkitsivät sovitamista tai sellaisen poliittisen järjestelmän tai ideologian hyväksymistä, joka heistä on vastenmielinen ja loukkaava. Toisaalta on ilmeistä, että maailmassa, jossa erilaiset vakaumukset ja ideologiat elävät varmasti niin kaukaiseen tulevaisuuteen kuin mihiin ihminen voi katseensa luoda ainoa vaihtoehto joukkotuhon johtavalle selkkaukselle on sellainen maailma, jota presidentti kuvasi ja jossa erimielisyyksiä suvaitaan ellei niitä hyväksytäkään — ja tällaista maailmaa voidaan luonnollisesti kuvata rauhanomaisen rinnakkaiselon maailmaksi.

— Mutta maailma ei saavuta mitään turvallisuutta, jos tuota sanontaan käytetään vain verhoamaan valeruhaa, jonka varjolla yksi kansakunta tekee epäillisiä, salaisia ponnistuksia pakottaakseen muut hyväksymään oman näkökantansa.

— Uskon, että presidentti Kennedyllä oli nämä seikat mielessään hänen pyytäessään niin rohkeasti, että Amerikka ja Neuvostoliitto kantsat arvioivat uudelleen asenteensa toisiaan kohtaan. Sellaisessa uudelleenarvioinnissa ei vain heijastu terve järkevää vaan myös järkevä huolenpito meidän ihmiskunnan hyvinvoinnista. Siinä heijastuivat kaikki tarkoitukselliset muutokset tilanne, jonka vallitessa kuukausi kuukauden jälkeen kaadetaan miljardeja dollareita joukkotuhon aseiden rakentamiseen aikana, jolloin kaksi kolmasosaa maapallolla asuvista ihmisistä on joko aliravittu ja tai yksinkertaisesti nälässä.

— Haluaisin toistaa sen, että niiden meistä, jotka toivovat rauhaa, on jatkuvasti oltava selvillä siitä, ettei kaksi valtiota tai muutama valtio voi sitä taata. Atomikokeet ja niistä kehittyvät aseet muodostavat uhkan rauhalliselle, mutta sen muodostavat myös niin suuressa osassa maailmaa vallitseva käyhyys, kurjuus, so-

siaalinen sorto ja rotujen väli-

nen katkeruus. Ihmisen on vastustettava niitä myös, sillä ne synnyttävät pelon ja epäluuloisuuden, joista aseiden tarve kehittyy.

— Juuri näiden asioiden hävittämisessä meillä tavallisilla kansalaisilla on oma tehtäväme.

— Tämä johtaa minut siihen, jota nimitän "vapauden hinnaksi ja taakaksi". Voin me ilmaista sen markkoina, jotka otamme taskustamme auttaksemme kau-

kaisissa maissa asuvia vähemmän onnellisia ihmisiä pääsemään puutteen ja kurjuuden taakasta; veronkannantapäivinä tämä usein näyttää todelliselta taakalta. Mutta meidän on muistettava, että on äärettömän paljon helpompaa ottaa markkoja taskustamme, kuin kiskoa sydämeämme ja mielestämme ne pelot, ennakkoluulot, harhaluulot ja vihat, jotka niin kauan ovat siellä asustaneet. Mutta ulos meidän on ne kiskottava, jos todellinen rauha on tavoitteemme.

Onnistuneet kesäjuhlat ASKL:n Ohion osastolla

ASKL:n Ohion alueen vuotuiset kesäjuhlat pidettiin viime sunnuntaina Genevassa sijaitsevan Mr. ja Mrs. Emil Wiljamaan omistaman kesäkodin avarella ja luonnonkauniilla pihamaalla. Sää oli mitä epäsuotuisin, sillä viikko- ja kestäneen kuivuuden päättökseen saatiin harmaankolea sadepäivä. Yleisöä saapui kuitenkin yhtä paljon kuin ennenkin. Kenttälippuja myytiin noin 60, minkä lisäksi ihmisiä tuli vielä ohjelmaan kestäessä. Ohjelma oli erittäin korkeatasoinen. Ensimmäisen kerran esiintyi näillä kesäjuhilla puhujana Suomen Clevelandin kunnialkonsuli Walter Maky, mikä antoi tilaisuudelle tavallaan virallisen taustan. Epäsuotuisat sääsuhteet huomioita ottaen kesäjuhla on pidetty joka suhteessa odottamattoman onnistuneina.

Juhlajaislon lausui muutamin sanoin tervetulleeksi August Koponen, minkä jälkeen puhui kunnialkonsuli Walter Maky. Puheensa alussa hän kuvasi Suomen teatterielämää. Ohan Suomessa enemmän ammattiteattereita kuin Yhdysvalloissa ja niissä riittävä vuosittain katsojen noin 250-000. Viime vuonna esitettiin yli 100 amerikkalaisen näytelmäkirjailijan kirjoittamaa näytelmää. Sen jälkeen kunnialkonsuli Maky viittasi Suomessa tänä kesänä pidettävään Luterilaisen kirkon maailman federaation (Lutheran World Federation) Helsingissä järjestämään kansainväliseen konferenssiin, johon ottaa osaa tuhansia amerikkalaisia.

Puhujan sanoista ei puuttunut myöskään huumori. Mainitessaan Suomessa vuonna 1950 pidetyn kansainvälisen metsäkongressin hän kertoi erään osallistuneen ruotsalaisen maininneen seuraavat sanat koivupuusta: "Pahus vieköön, koivuhon on kuin kaunis nainen, sen ylläpitäminen tulee kalliiksi."

Puhuja viittasi Suomessa viime talvena olleisiin lakkoihin, joiden vuoksi menetettiin puolitoista miljoonaa työpäivää, hän mainitsi Yhdysvalloissa opiskelleen noin 1,200 Asla-stipendiaattia, ja Suomen lipusta puhuessaan viittasi Topeliuksen tunnetuihin säkeisiin "Oli, liehu lippu loistaen, se viiri sinivalkoisen".

Ohion tunnetuin suomalainen lausuja, Mrs. Linda Stowe, lausui ansiokkaasti ja tunnelmallisesti P. Mustapään kirjoittaman runon "Sukukirja", jonka hän sattuvasti kuvasi eräänlaiseksi "ylistysvirreksi Suomen naiselle".

Seuraavan puheen piti Mr. John Luopa. Hän kertoi vaikutelmistaan viime vuonna tekemästään Suomen matkalta. Mielenkiintoisesti ja hauskaasti puhuja kuvasi milloin "Puukkojunkkarit"-näytelmää, jota katsomassa oli ollut noin 300 Amerikan suomalaista, milloin entisen presidentti Kyösti Kallion kotitaloa, milloin suomalaisia kansanjuhlia, joiden merkeissä reippaasti ja rytmikkäästi marssi satoja kansallispukuista nuoria. Noiden juhlienkin aikana satoi, mutta katsuja tuli tuhansittain jalan, polkupyörillä ja autoilla. Eritoten Mr. Luopaa oli tehonnut Suomessa tehtävä huolitella ja siellä vallitseva luja tulevaisuuden usko. Kaikki kauppiasta maanviljelijöihin ja teollisuustyöläisiin suunnittelivat tulevien vuosien varalle. Ei kuullut valitteleja "vaarallisuudesta ja mahdollisesti kaikki vievästä itäisestä naapurista". Sellaisen olemassaoloa jokapäiväisessä elämässä kerta kaikkiaan eliminoitiin. Kuvailemme suomalaisen pukeutumista puhuja sanoi olevan vaikeata erottaa ministerin pyhäpukuunsa sonnustautuneesta työläisestä. Kautta linjan pukeudutaan hyvin. Kuvailemme matkaa Suomeen Ruotsin-Amerikan linjan aluksessa puhuja totei kaiken niin erinomaisesti järjestetyksi, että maininta muodostui maini-

tulle linjalle suoranaisiksi mainokseksi.

Raivaajan nimerkki "Raisa" muutamin sanoin kuvasi Suomen televisiota, jonka ohjelmat ovat erinomaisen monipuolisia, sisältäen runsaasti Yhdysvalloissa suosittuja esityksiä. Niinpä kuvuruudusta katsellaan muun muassa Ben Caseyta ja tohtori Kildareä sekä suosittua sarjaa nimeltä "The Flintstones". Viimeksi mainittu nimi Suomessa on kuitenkin "Vilma ja Retu Kivinen", joiden Pebbles-nimiselle pikkutyölle siellä on annettu nimi Siri. Muitten puhujien tavoin myöskin "Raisa" tähdensi kesäjuhlien tärkeyttä.

Seurasi Eino ja Sylvi Sinkkosen mainiosti esittämä huumoria. Viimeksi mainittu kertoi kisasta ja sateensuojasta, ja ensiksi mainittu kutkutti nauruhermoja muun muassa Vaasaan Jaakkoon kokoomasta pakinakirjasta lukemallaan "umpisuoli"-palasella.

Juhlajaislon piti Mr. John Asuma, joka on pitänyt juhlapuheen jo useilla Ohion alueen kesäjuhilla. Hän antoi tunnustusta sateesta huolimatta kokoontuneelle runsaslukuiselle yleisölle, jota hän vertasi tavallaan muuttolintuihin. Tullaan kerran vuodessa, onpa sää millainen hyvänsä. Hän totesi Kansanvaltion Liiton menettäneen viime vuonna enemmän huomattavia jäseniään kuin koskaan ennen, mutta toiminta kaikesta huolimatta jatkuu menestyksellisesti. Erityisesti hän mainitsi Oskari Tokoin ja Elis Sulkasen, jotka molemmat aikoinaan esiintyivät Ohion kesäjuhilla puhujina.

Monitahoisessa ja valaisevassa esityksessään puhuja selosti mm. Yhdysvaltain sisäpolitiikkaa lisäksi sen ulkopoliittikkaa ja yleensä kansainvälistä politiikkaa. Hän väilytti sellaisen mahdollisuuden, että jossakin tulevaisuuden sodassa Yhdysvallat saattavat vielä kerran taistella samalla rintamalla Neuvostoliiton kanssa. Yhteisenä vihollisena on tuolloin luonnollisesti — Kiina. Niin ikään hän selvitteli Yhdysvaltain huoltolakeja puhuen eritoten sairashuolosta sanoen mm.: "Jos veroihimme lisättäisiin vain 12 dollaria, saataisiin niin sanottu vapaa sairashuolto." Hän mainit-

si kaikkiaan 7 ammattiosaston varanneen rahaa vapaata sairashuoltoa varten. Mr. Asuma kuitenkin eräät muutkin, tähdensi välttämättömyyttä saada kirjoitetuksi Ohion, Pennsylvanian ja Länsi-Virginian suomalaisten historiaa. Kaikkien näitten valtioiden suomalaisten olisi autettava ajatuksen toteuttamisessa.

John Asuman puhe, kuten muutkin puheet, palkittiin vilkkailla kättentaputuksilla. Yleisö oli tyytyväinen näkemäänsä ja kuulemaansa ja ravintolan maukkaisiin antiimiin. Juhlilla oli vieraita mm. Ohion Clevelandista, Painesvillestä, Warrenista, Fairportista, Ashtabulasta, Madisonista ja Pennsylvanian Pittsburghista ja Eriestä. Ohjelman esittelijänä toimi E. Ekonen. — A. S.

Detroit, Mich.

Kuollut

Emilia Kujala kuoli heinäkuun 5 päivänä. Kaivaten muistelevat äitiä lapset, Mrs. Nancy Yogus, William ja Roy, viisi lastenlasta ja kuusi lastenlastenlasta. Hautattiin Apostolic Lutheran kirkosta. Potin Memorial huoletti hautauksesta.

John Kotila

kuoli heinäkuun 14 päivänä. Muistelemaan veljeä jäivät Matt, Emil, Benjamin, Henry, Eino, Arthur, Mrs. Ida Folk, Mrs. Helmi Fiddler ja Mrs. Hilja Saari. Muistotilaisuus oli Potin kappelissa.

Suomen Lasten Ystävät-seuran

piknekki oli heinäkuun 14 päivänä Mrs. Irene Williamsin huvilalla, Carol Lake. Saapuvilla oli noin 30 henkeä. Lauettiin, seurusteltiin, syötiin ja juotiin kahvia.

Syyskuun 10 päivänä on ensimmäinen kokous Mrs. Anna Takalon kodissa, 13510 Turner Ave. Kaunis rikastikirje lähetettämämme rahasta Pelastakaa Lastet r.y:ltä luettiin.

Mr. ja Mrs. William Pudas,

jotka olivat Delaware-juhilla, kertoivat suurenmoisesta juhlasta ja erikoisen mainiosta ohjelmasta. Mrs. Viola Pudas laski sepeleen Mich. Hist. seuran puolesta Delaware-patsaalle. He myöskin olivat Gettysburgissa ja Lancasterissa, Pa. Matka ja perilläolo oli ihanaa.

Mrs. Sylvia Halme

ja tuttavansa olivat Port Arthurin suurissa laulujuhlissa. Mrs. Halme kertoi kuinka ihanaa oli kun kaikkialla kuului vaan suomenkieltä. Ohjelma oli mainio ja kuoroesitykset, puheet ja näytelmä erinomaisesti onnistuneita. — Fanny Eckels.

Edustajakamarin jäsenen vaino nousi vuoteestaan istumaan. "Charles", hän kuiskasi hätäantyneenä, "kamarissa on varas". "Mahdotonta!" vastasi mies kii-väasti. "Senaatissa kyllä, mutta ei kamarissa, ei ikänä!"

M.L. GRIPSHOLM ja M.L. KUNGSHOLM

LAIVOJEN LÄHTÖPÄIVÄT

NEW YORKISTA GÖTEBORGIIIN: elokuun 10^a ja 24^a, syyskuun 3^a ja 18^a, marraskuun 16^a ja joululaiva joulukuun 2^a.

GÖTEBORGISTA NEW YORKIIN: elok. 22, syysk. 7 ja 21, lokak. 5 ja jouluk. 10^a.

*Säästökausi: 10%:n alennus meno-paluulipusta.

JOULUKSI SUOMEEN 25%:n ALENNUKSELLA

Jos matkustaja lähtee New Yorkista GRIPSHOLMILLA marraskuun 16, tai joulumatkalle KUNGSHOLMILLA joulukuun 2 p:nä, hän ostaessaan meno-paluulipun samanaikaisesti, saa 25%:n alennuksen säästökauden one-way-hinnasta. Euroopassa olo saa kestä 30 päivää. Säästö turistiluokassa on \$115.— ja I luokassa \$175.50.

Ottakaa yhteys matkatoimistoonne tai suoraan

Swedish American Line

10 State Street, Boston 9, Mass.
636 Fifth Ave., New York 20, N.Y.

NEW YORK CITY

VILHO HEDMAN, lehtemme New Yorkin kirjeenvaihtaja ja pääasiamies, tavattavissa kello 1:00—4:00 arkipäivinä, paitsi lauantaina, ASKL:n osaston huoneistossa (227 East 84th St., Room 5), puhelin: RE 7-4155 — Kello 5 jälkeen MO 5-3797.

Robert O. Whitman,

ent. Mauno Wiitala valittiin Irvington, N. Y. New School Board of Union Free School No. 2 presidentiksi kesäkuun lopussa pidetyssä koulun johtokunnan kokouksessa. Tohtori Edward M. Carney sai vara-presidentin paikan ja Mrs. William Warnock valittiin sihteeriksi.

Robert O. Whitman on edenneen Teodor Wiitalan nuorin poika. Robert on American Electric Power Co:n rahastonhoitaja ja saman yhtiön alaisen Power Service Corporationin johtokunnan jäsen.

Hän gradueraasi New York Universitystä vuonna 1937 ja jatkoi opintojaan Advanced Management Program kurssin Harvard University Graduate School of Business Administration Arden House vuonna 1961. Hän on valan tehnyt tilintarkastaja ja on jäsenenä American Institute of Certified Public Accountants.

Mr. Whitman on ollut Irvington koulujen ja Youth Centerin johtokunnan jäsenenä seitsemän vuotta ja oli Youth Center's Long Range Planning Committee'n puheenjohtajana ja hänen tarmokkaalla toiminnallaan saatiin entinen St. Paul's Methodist kirkon omaisuus Main-kadun varrelta Youth Centerille. Hän on myös Irvington Presbyterian kirkon johtokunnan entinen jäsen. Hän on avioliitossa ja heidän tyttärensä Pamela on ensimmäistä vuotta University of Pittsburgh opistossa. Heidän poikansa Richard oli Cornell yliopiston Engineering opistossa, mutta sairauden takia täytyi jättää. Mrs. R. O. Whitman on entinen Sirkka Lindroos ja on terveydenhoidon opettaja koulussa. Sirkka ja Mauno olivat hyvin tunnettuja Työväentalon näyttämöllä, urheilussa ym. yhteisrienoissa, samoin kuin heidän vanhempansa.

Robert O. Whitman on yksi niistä toisen polven suomalaisia, jotka ovat nousseet huomattavaan asemaan yhteiskunnassa. Irvingtonin, N. Y. paikallinen lehti julkaisi Robertin elämäkerran kuvan kanssa.

Robert O. Whitman, ent. Mauno Wiitala valittiin Irvington, N. Y. New School Board of Union Free School No. 2 presidentiksi kesäkuun lopussa pidetyssä koulun johtokunnan kokouksessa. Tohtori Edward M. Carney sai vara-presidentin paikan ja Mrs. William Warnock valittiin sihteeriksi.

50 miljoonaa Chevrolet autoa

Kesäkuun 10 päivä oli merkkipäivä General Motorsin historiasa, sillä 50. miljoonas Chevrolet auto valmistui yhtiön Tarrytown tehtaalla. Se oli kullankiiltävä Impala.

Istuimme tuttavani Anders Turulan kodissa, 825 Walton Ave. He hiljattain olivat Varma Osuustalosta huoneuston. Mrs. Helmi Turula hääräsi keittiössä paistena lampaanjalkaa, jota haukkaamaan Anders pyysi tulemaan.

Anders Turula on Paavolan pitäjällästä ja tuli nuorena tähän maahan, menen Californiaan punapuumetsiin, joten puhe kääntyi punapuihin. Anders oli siellä puiden kaatajana ja kertoi niiden olleen suuria noin 14 jalkaa läpimitaltaan. Vielä suurempiakin. Hän ei kuitenkaan jäänyt pittemmäksi aikaa metsiin, sillä nuoren miehen mieli teki kaupunkiin. Hän tuli Detroitiin, jossa työskenteli autotehtaissa.

Kuinka kauan olet ollut auto-teollisuuden palveluksessa? kysyimme. Olen ollut yli 33 vuotta General Motorsilla, joista yli kolmekymmentä Chevrolet tehtaalla Tarrytownissa, tuumi hän.

50. miljoonas Chevy

Olihan se mielenkiintoinen kesäkuun 10 päivä, jolloin se kuuluisa 50 miljoonas Chevy valmistui. Nykyisin Tarrytownin tehtaalla valmistuu 46½ autoa tunnissa.

Kuvernööri Rockefeller ajoi tämän merkkiauton linjan päästä, josta valmiit Chevroletit lähtevät ulos. Komea se oli nähdä, aivan kulan värinen loistoauto, Impala niminen. Kuvernööri istui autoon ja aikoi lähteä, mutta auto ei lähtenyt, joten hänen vieressään istunut General Motorsin Chevrolet Division' presidentti Semon E. Knudsen sanoi: Päästäkääpä käsijarru auki — se oli

Robert O. Whitman on yksi niistä toisen polven suomalaisia, jotka

kuvernööriltä unohtunut. Auto lähti liikkeelle ja kaikki sujui hyvin. General Motorsin korkeita virkailijoita ja valtion sekä kaupungin merkkihenkilöitä oli tilaisuudessa.

Kuvernööri Rockefeller ja General Motorsin herrat kiertelivät katsellessaan Tarrytown tehtaalla ja Fisher Body Co:n aluetta, jossa on 2,191.112 neliöjalkaa lattialuettua, josta saa hyvän käsityksen Chevy-tehtaan suuruudesta.

Kuvernööri ja General Motorsin presidentti John F. Gordon puhuivat lyhyesti, samoin Tarrytownin virkaherrat ja sen jälkeen vieraat lähtivät Tappan Hill ravintolaan lounaalle.

Chevroletin tuotanto käsittää 25 prosenttia kaikista autoista, joita tässä maassa on ja tuotetaan. Chevrolet-yhtiö on valmistanut 39 miljoonaa henkilöautoa ja 11 miljoonaa kuorma-autoa.

Tarrytown Plant tällä paikalla avautui vuonna 1898, jolloin Walker Steamer-niminen höyryllä kulkeva auto valmistui, mutta se poistui pian näyttämöltä. Maxwell autoja tuotettiin tehtaassa, mutta ei sieltäkään tullut pitkäikäistä autoa, joten Chevrolet-yhtiö sai alueen haltuunsa vuonna 1914. Myöhemmin General Motors sai Chevin haltuunsa ja siitä kehittyi auto, jota myydään eniten kuin mitään toista autoa.

Lopettakaahan juttunne, jotta voidaan syödä, sanoi Helmi. — Vielä päivällisen jälkeenkin juttelimme Turulan Andersin kanssa autoista ja vähän muustakin. Sinun pitäisi käydä Chevin tehtaalla Tarrytownissa, niin saisit nähdä miten autoja valmistetaan, sanoi Anders lopuksi.

— W. H.

Voluntown, Conn.

Kesä on kauneimmillaan ja vieraita paljon täällä meidän kylässä. Siksi taas on Aura haalissa reippaat tanssit lauantai-ilta 27 päivänä. Siellä on tilaisuus tavata tuttuja monesta eri valtiosta ja uusia tuttavuuksia tehdä. Siis tervetuloa viettämään hauska ilta ja pyörähtelemään Rintalan ja Pussin seuran tahdissa. — Väliaikainen.

Stamford-Port Chester, Conn.

West Pointin sotilasakatemia vanhin graduatti kuoli kotonaan Stamfordissa heinäkuun 15 päivä. Kenraalimajuri Hodgesin 103. syntymäpäivä oli viime helmik. 20 ja hän sai silloin onnitteluja ympäri Yhdysvaltoja mm. Kenraali Eisenhowerilta ja kenraali MacArthurilta.

Hänen siunaustilaisuus oli Norotonissa 17 päivä ja hautaus tapahtui sotilaskunnioitukseen Arlingtonin kansallisella hautausmaalla. Vä. Päivää ei ole vielä määrätty.

Syksyllä äänestetään

Tulevaan vaalikamppailuun ilmestyy osanottajia ja juuri on ehdokkuutensa julkaisseet kaksi republikaanista, molemmat kiistelevät kaupunginjohtajan paikasta. Ehdokkaina ovat Thomas C. Mayers, Bloomindalen tavaratalon johtohenkilöitä ja Nicholas T. Condos, joka on ollut aktiivinen urheilija 27 vuotta, nyrkkeillen, painien ja ammattijalkapalloa pelaen. Puolueen nimityksen uskotaan menevän Mr. Mayersille. Dem. puolueen ehdokas on pian väliaikaiseksi kaupunginjohtajaksi tuleva William F. Hickey, Jr.

Rotukysymys

Vaikkakaan ei paikkakunnallamme ole esiintynyt rotukahakoita, on täälläkin huomattava asia, että tulevaisuudessa monista vaikeuksista välttämiseksi, on tänne perustettu Huumikunta valvomaan asiaa. "Human Relation Committee" kokoon tuu joka viikko ja puheenjohtajana toimii J. Walter Kennedy, nykyinen kaupunginjohtajamme. Kennedyn siirtyessä pian uuteen toimeensa hänen paikkansa tässä uudessa komiteassa luonnollisesti siirtyy Mr. Hickeylle.

Muistutamme jo

että kesän ainoa yhteinen piknikki pidetään St. Luke sairaalan alueella elok. 18 pv. Varattakaa tämä päivä jo näin ajoissa tätä yhteistä ulkoilua varten. Siellä on aina hauskaa ja siellä tapaat kaikki tuttavasi läheltä ja kauempaakin.

Kesäloomaansa viettävälle toivomme hauskaa lomaa. — Eila Linna

Warren, Ohio

Musiikkiopettaja Mr. Edwin Salovaara on mennyt ottamaan lisää musiikkioppilaita loma-ajallaan Rochesteriin, N. Y.

Mrs. Julia Lepola

on saavuttanut ensimmäisen vuoden lepotuulissa istumisessa. Joten sukulaiset ja tuttavat menivät onnittelemaan ja lupautuivat tulla takaisin kolmen vuoden päästä isommalla joukolla.

Mr. ja Mrs. Thomas Bell

sekä heidän poikansa veivät myös isä Jacob Pesosen kesälomalle Floridaan. Olivat siellä jonkun viikon.

Mr. ja Mrs. Eino Hatusen

tytär Joyce Hatusen on antanut julkis kahlauksensa. Sulhanen on Gregory Paonessa, Elyria, Ohio. Häät vietetään syyskuussa. Toivomme onnea elämään poluilla.

Mikko Pihlajamäki

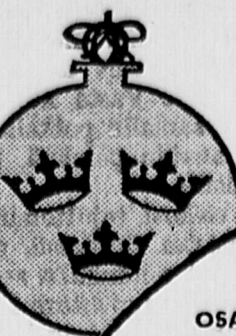
oli sairaalassa tarkastuksella, olisi pitänyt tehdä leikkaus mutta huomattiin että hän on heikko ja vanha ettei voida tehdä leikkausta, joten hänet vietiin takaisin lepotettiin, jossa hän on ollut hoidettavana.

Kalle Hill

on päässyt pois sairaalasta ja paranee pikku hiljaa vaimonsa hoidossa. — E.

Newport, N. H.

New Hampshiren ja Vermontin alueen kesäjuhla vietetään New-

Jouluksi Suomeen

OSALLISTUKAA ILONTÄYTEISEN JOULUHUUMATKAAN!

ML. KUNGSHOLM... JOULUKUUN 2 p:nä, 1963

New Yorkista Göteborgiin, josta erinomaiset yhteydet eri puolille Suomea. Matkan johtajana Mr. Eric G. Ericson, SAL:n Chicagon kanttori.

Matkatavarat voidaan lähettää suoraan New Yorkista Helsinkiin, Turkuun tai Mariahminaan.

JOULUKSI SUOMEEN 25 PROS. ALENNUKSELLA

Jos matkustaja lähtee New Yorkista GRIPSHOLMILLA marraskuun 16, tai Joulumatkalla KUNGSHOLMILLA joulukuun 2 p:nä, hän ostessaan meno-paluu lipun samanaikaisesti, saa 25%:n alennuksen säästökauden onney-hinnasta. Euroopassa olo saa kestää 30 päivää. Säästö turistilukassa on \$115.— ja 1 luokassa \$173.50.

Lisäksi muut säännölliset laivavuorot New Yorkista:

ML. GRIPSHOLM, Etok. 24, Syysk. 18, Marrask. 16

ML. KUNGSHOLM Syysk. 3

Kääntäkää matkatoimiston puoleen tai suoraan

SWEDISH AMERICAN LINE

636 Fifth Ave., New York 20, N.Y.
181 North Michigan Avenue, Chicago 1, Illinois
336 White-Henry-Stuart Bldg., Seattle 1, Wash. • 510 West Sixth Street, Los Angeles 14, Calif.
1255 Phillips Square, Montreal 2, Quebec • 325 Logan Avenue, Winnipeg 2, Manitoba

portissa Conrad Starr'in mäännkössä, sunnuntaina, heinäkuun 28 päivänä. Juhla aletaan aamu-päivällä, tarjoillaan päivällinen ja sen jälkeen aletaan ohjelman suoritus. Ohjelmassa: Senja Johnson esittää lausuntaa, Walter Johnson laulaa, V. Annala puhuu. Paikallisilta ohjelman esittäjiltä ohjelmaa joka nähdään ilmoituksessa ja mainostuksena paikalliselta kirjeenvaihtajalta. Siellä sitten tavataan. Paikka on tuttu ennestään.

HUOMIO!!!

Juhlat oli aikomus pitää heinä-

kuun 20 ja 21 päivinä, mutta ne ovat esiintulleesta syystä siirretty viikolla eteenpäin ja pidetään siis vasta heinäkuun 27 ja 28 päivinä. — V. A.

Thomaston, Maine

Kuollut

Erick Elmer Nelson kuoli täällä heinäkuun 16 päivänä. Hän oli syntynyt Carbon, Wyo, vuonna 1900, vanhemmat Albert ja Susanna (Kangas) Nelson. Hän oli ammatiltaan autojen runkojen korjaaja. Jälkeen jäi vaimo Ellen (Harjula) Nelson; yksi tytär, Mrs. Elinor Dow, Portlandale, Fla.; kolme veljeä: Andrew, St. George, Uuno ja Waino, South Thomaston; yksi sisar, Mrs. Charles Drysdale, Avon, New York sekä kolme lastenlasta. Kätettiin Vil-

lage hautausmaahan, Thomastonissa.

— Voitko antaa vihjeen mitä ostaisin Majalle syntymäpäivälahjaksi?

— Miksi et kysy häneltä itseltään?

— Niin kalliita lahjoja en voi ostaa.

Jos tarvitsette

MAALIA tai SEINÄPAPERIA tehkää ostoksenne meiltä ja säästäkää!

B & D WALLPAPER CO.

1552 Hancock St. Quincy, Mass. - Puh. GR 2-5500

LOUISE DUFFEY - MATKATOIMISTO TÄYDELLINEN MATKAPALVELU

LENTO- JA LAIVALIPPUJA SUOMEEN -

Valtuutettu edustaja.

Ei lisämaksuja palveluksistamme.

Jos tarvitsette apua passien hankinnassa tai matkan suunnittelussa, kysykää Taimi Lehtea, hän puhuu suomea.

49 CENTRE ST. Puh. GR 2-3232 WEST QUINCY, MASS.

THE CORNWELL MEMORIAL CHAPEL

ARVOKAS HAUTAUSPALVELU

Center Street Tel. CY 5-1810 Wareham, Mass.

GEORGE N. MACKEY
BURGESS
FUNERAL SERVICE

38 Pleasant St.
GLOUCESTER, MASS.
Tel. 283-2846

177 Main Street,
ROCKPORT, MASS.
Puh. Kingswood 546-6773

HYVIEN POLTTOAINEIDEN KOTI
MacDONALD FUEL CORP.
1158 Main St. — Hanson, Mass.
Puh. CYPRESS 3-2184
N. E. Koksia — Gulf polttoöljyä
D. & H. Kolia

EGGER'S FUNERAL HOME
Puh. 517 W.
61 Pearl Street
MIDDLEBORO, MASS.

ZAVATONE GREENHOUSES

363 Centre St. — Quincy, Mass.
Puh. GR ante 2-3922

Kukkalaiteita! — Leikattuja kukkia!

TED'S HOME BAKERY

97 Garfield St. — Tel. GR 2-0828
1291 Hancock St. — Tel. GR 2-4654
QUINCY 69, MASS.

Dr. Carleton G. Osgood
HAMMASLÄÄKÄRI
373 Granite St., Quincy, Mass.
Tel. GR. 2-4258

Tilaa Raivaaja!

"Jousia silloin kun tarvitsette niitä"
WOODWARD'S SPRING SHOP, Inc.
JOUSIA JA JARRUJA

Co-Max ja Lockheed osia — Pyörrien suoritustamla

111 McCRATH HIGHWAY Tel. Pres. 1200-12001 QUINCY, MASS.

QUINCY SAVINGS BANK

1374 HANCOCK STREET — 371 HANCOCK STREET
QUINCY, MASS.

Auki kello 9 ap.—kello 3 ip. maanantaista perjantain illoin
Säästö- ja klubitilejä — Kiihne ja persoonalainoja

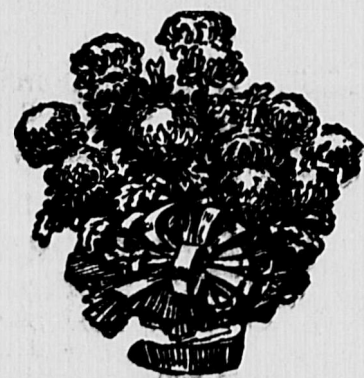
KESKIKESÄN TANSIT

AURA-HAALISSA, Voluntown, Conn.

Lauantaina, heinäk. 27 p. kello 8 ill.

Soittajat: Rintala ja Pussinen

Sisään pääsy 1 doll.

ONNITTELUKSE TEILLE

Edna ja Henry North

25:nneen häpäpäivänne johdosta, jota vietettiin kodissanne Van Ettenissa, N. Y.

Heinäkuun 13 p:nä 1963.

Allamainitut sukulaiset ja ystävät toivottavat, että elonpurtenne onnellisena purjehtisi eteenpäin!

Fairport Harbor, Ohio

Ida ja Rudolph Pernoja
Marilyn ja Andrew Fabis
Viola ja Lauri Rantala
Agnes ja Tauno Rauhala
Ina ja Arthur Lagerstedt
Mrs. Sofia Haapala
Mrs. Ina Miettä
Miss Eleanor Huhtala

Ylistaro, Suomi

Maija Haapala

Elmira, N. Y.

Ellen ja Lennart Erickson

Lake Worth & Lantana, Fla.

Ella ja Oscar Haynes
Aino ja Kalle Salo
Hilma ja Toivo Hietamäki

Interlaken, N. Y.

Jenny ja Mikko Ara

Ithaca, N. Y.

Amanda ja Atte Ruuspakka William Harju

Van Etten- Spencer ja ympäristö

Alina ja Matti Aho
Ida ja Lennart Aura
Laura ja John Heino
Mary ja Frank Vihinen
Maria ja Victor Lehto
Lyyli ja Axel Hvitfelt
Verna ja Victor Starr
Anni ja Frank Gronlund
Alina ja Victor Sjöberg
Lahja A. Rinne
Lilja Pykönen
Fiina Enroth
Laina Wiskari
Holger Kaukinen,
Elvi ja Erick
Maiju, Fred ja Atle Rosberg
Fred ja Inge Stanchi ja perhe
Olga ja Santeri Fors
Anna ja Daniel Lassila
Lyyli ja Isaac Mallula
Olga ja Wm. Pukkila
Laimi ja Paavo Laven
Anni ja Virpi Panttila
Eino Asunmaa
William Harju

KIITOS!

Tahdomme sydämellisesti kiittää kaikkia siitä yllätystilaisuudesta, jonka järjestitte kotimme heinäk. 13 p. iltana 1963, 25:nneen häpäpäivämme johdosta. Kiitos kukaista, kortteista, lahjoista sekä suuresta rahalahjasta ja herkkupöydästä. Kiitos alkuunpanijoille ja myös niille, jotka ottivat osaa eivätkä olleet saapuvilla.

Teitä kaikkia kiittäen ja muistaen

EDNA ja HENRY NORTH

R. 1 Van Etten, N. Y.

Friendly As A House Party
WILLIAMS LAKE
HOTEL

Box 18, Rosendale, Ulster County, N.Y.
Scandinavian Management

COMPLETE SOCIAL and ATHLETIC PROGRAMS, AND ORCHESTRA FOR DANCING EVERY NIGHT

Ideal for Singles and Young Marrieds
\$13 to \$19 a day or \$84 to \$126 a week
per person includes 3 meals a day, cozy
to DeLuxe accommodations, and use
of all sports facilities.

For Information, Dial Operator and
Reverse Charges to
WILLIAMS LAKE HOTEL
Rosendale, N. Y.
Only 2 Hours By
New York State Thruway to Exit 18
Bus to Churches • Send for Booklet

FOWLER FUNERAL SERVICE

AMBULANSSIPALVELU

John A. Kennedy

42 Concord St., Maynard, Mass. — Tel. TW 7-7343

TWInoks 7-8432 & 7-2500

FRED'S RADIO and T. V. SERVICE

● TELEVISIOITA
● RADIOITA

● GRAMOFOONEJA
● Myynti ja huolto

51 Main Street

Maynard, Mass.

Huoltoja halutessanne soittakaa TWInoks 7-8432 & 7-2500

Jos tahdotte todellista valmiiksi leikattua

LIMPPUA

maistakaa

KASANOFIN

valmistamaa leipää

LUOTETTAVA JA NOPEA RESEPTIPALVELU

Orthopedic ja sairaalatarpeita

VOITTA

KAINALOSAUVOJA — KÄVELYKEPPEJÄ

JOHNSON PHARMACY

30 NASON ST. TW 7-2832 MAYNARD, MASS.

Sää keski Massassa tänään: enimmäkseen aurinkoista, kuumaa, 86-90, hieman vähemmän kosteaa, vähäistä tuulta. Huomenna: vaihdellen aurinkoista, mahdollisesti hajallisia sadekuuroja, kuumaa, 87-97, hyvin kosteaa, vähäistä tuulta.

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

— Emma ja John Heikkisen kultahäät pidetään ensi sunnuntaina Saiman puiston paviljongissa kello 2—5 iltapäivällä. Lapset kutsuvat kaikkia ystäviä ja tuttavita osallistumaan vanhempiensa merkkipäivän viettoon.

— Charlene Adams, vajaa kolmivuotias tyttö Atholissa, katsoi kotoaan keskiviikkona. Lapsi kulki paljasjalkaisena puolen mailin päähen kodistaan, hänet vietiin poliisiasemalle, josta äiti kävi tytöksen noutamassa jälleen kodin hoiviin.

— Wäinö Tienhaara, 685 Westminster Hill Road, on ilmoittanut olevansa uudelleen Ward 3:n ehdokkaana valtuustoon. Wäinö Tienhaara on ollut valtuustossa kaksi vuotta. Hän on toiminut eri komiteoissa. Tienhaara työskentelee Independent Lock Co:lla, kuuluu Saiman johtokuntaan ja Osuuskaspuun aktiivisena jäsenenä. Hänet nähdään kaikissa kokouksissa ja juhlissa muiden suomaalaisten mukana.

— Westminsteriläiset veljekset, Daniel ja James Kelley, löysivät sukeltaessaan Minot Majakan edustalla Seituatessa, Harold R. Dohertyn ruumiin. Doherty hukkui heinäkuun 8 päivänä yrittäessään uida rantaan moottori-veneen kaaduttua. Doherty oli 22-vuotias, Worcesterista.

— Tähän vuoden aikaan kuuluva työttömyyden lisääntyminen työnvälitystoimiston kirjoissa on jatkunut kaksi viimeistä viikkoa. Monia vertaita ja tehtäviä on suljettu kesälomien takia ja tosin paikoin on sesonkityöttömyys. Sekä uusien että uusittujen työttömyysavustusta haakevien listoilla on lisäystä.

— Margaret E. Nurmi ja Toivo W. Niemi ovat saaneet 400 dollarin FHS Alumni-palkinnon.

— Oikaisu: Arvo Mandelin kuolintiedotukseen oli tullut virheellinen maininta. Siinä sanottiin, että poika Allan asuu Texasissa. Allan Mandelin asuu nykyään Los Angelesissa, Californiassa.

UUTISILMOITUKSIA

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street — Puhelin DI 2-3635. Aina palveluksessa.

SUOMALAINEN HUONEKALUJAKE
Ernie's Furniture Co., 1066 Main St., Puh. DI 3-7100. — Ernie Koski, omist.

Aurinkoinen 5 huoneen huoneisto vuokrattavana. Hyvässä kunnossa. 2. kerros. Autotalli. Soittakaa DI 3-3835 kello 3 jälkeen iltapäivällä.

Perustettu 1868
Puh. Diamond 5-4324
SAWYERIN
Hautaus-toimisto
Tunnollinen palvelu
PARKKAUSTILA VARATTU
12 Brook Street, Fitchburg

BOSK HAUTAUSKOTI
85 Blossom Street — Puhelin DI 2-3635
Fitchburg, Mass.
Uruilla varustettu kappeli — Yksityinen parkkauspaiikka

TALO MYYTÄVÄNÄ

“Open House” lauantaina ja sunnuntaina, heinäk. 20 ja 21 p:nä. 4 huoneen ranch talo, breeze-way ja autotalli noin 7 vuotta vanha. Voitte heti muuttaa asumaan. Omistaja asuu itse trailerissa. Lotti 100 x 175. Kaikki hyvin hoidettu. Omistaja hyväksyy ylimmän tarjouksen.

ARNE COOKE,
10 Barker Hill Road, Townsend, Mass.
Soittakaa Puh. JU 2-4255

ARON Sex-Link Kananpoikia
Mass. (U.S.) hyväksyttyjä pullorum-vapaiksi
ARO'S POULTRY FARM
Elm Street, West Townsend, Mass. Puh. Townsend 701

— Edward J. Kytä, 33-vuotias, Townsend Harbor, löi kirveellä jalkaansa. Hän menetti paljon verta ja on Burbankin sairaalassa kriittisten listalla.

— Fitchburgissa on myönnetty yhdeksitoista uudelle väestösuojaalle asianmukainen oikeus. Kaikkiaan on Fitchburgissa nyt virallisesti hyväksyttyjä väestösuoja 21. Kymmenen on jo varustettu laatala ja ruokatarpeilla. Uusia ovat: Notre Dame High School, South-kadulla, Worcester County Court House, Elm-kadulla, Crescent Apartments, Blossom-kadulla, Crocker Burbank Com. tehtaat No. 5, 6, 7 ja 8, Fitchburgin poliisiasema, Elm-kadulla, Urheilutalo, Crocker Fieldillä, Circle-katu ja Fitchburg Paper Co:n tehtaat No. 1 ja 2.

— Chicken Bar-B-Cue on ensi sunnuntaina, heinäkuun 21 päivänä Ashbyn Majalla kello 12—2 iltapäivällä Ashby Social klubin järjestämänä.

KESÄJUHLAKOMITEAN jäsenille ja kesäjuhlassa työssä olleille on kutsu saapua “räpäisiin” maanantai-iltana, heinäkuun 22 päivänä kello 7 Saiman puistoon. Tämä tilaisuus on aina pidetty juhlan jälkeen, niinpian kuin on saatu tulot selville, mutta tänä vuonna se myöhästyi ja myöhästyminen johtui tämän kirjoittajan sairaudesta. Siellä tarjotaan vapaat kahvit juhlatyöläisille ja kuullaan paljonko on saatu varoja kasaan. — V. A.

Vieras Canadasta
Raivaajan toimitusta ja lato-moa sekä painoa kierteli keskiviikkona katselemassa vieras, Mr. Reino Puustonen, Norandasta, Canadasta. Matkaa on 700 mailia. Mr. Puustonen vierailee pääasiallisesti Fort Devensissä, jossa hänen sukulaispoikansa on luutnantina.
Mr. Puustonen työskentelee Norandan kuparikaivoksessa. Noranda on pieni kaupunki, 35,000 asukasta, suomalaisia satakunta. Puustonen on kotoisin Laihlalta, tullut Canadaan 35 vuotta sitten. Hän olisi ollut halukas tapaamaan omanpaikkaisia.
Tältä Mr. Puustonen matkustaa New Canaan, Conn.

Kadonnut mies löytyi puolittajuttomana
WINCHESTER, N. H. — Russell T. Tellier, 45-vuotias, Westminsteristä, löydettiin keskiviikkona puolittajuttomana. Hän istui autossaan metsikössä. Paikka oli niin tiheä, että autoa ei ollut helppo havaita.
Eräs 14-vuotias poika ilmoitti poliisille havainnostaan. Lapset olivat nähneet saman auton ja

NOTICE OF LOST BANK BOOK
Notice is hereby given that passbook No. SS 2801, issued by the Fidelity Co-operative Bank, has been lost, and application has been made by the owner for payment of the amount of the deposit represented by said book, or for the issuance of a duplicate book therefor. Payment on the original book has been stopped. Fitchburg, Massachusetts, July 19, 1963.

MYYTÄVÄNÄ West Paris, Maine:
Kodikas ja puoleensavetävä kahden huoneen TALO, puolipesuhuone, ja sisäänkäytävä; cementti pohja, hyvät katot ja maali; kahden auton talli; noin 3/4 eekkeriä maata lähellä jokea ja järviä. Talon näkemisen voi järjestää omistajan, Isaac Juntusen, tai agentin kautta. Kaikki tarjoukset tulee olla agentin käsiin ennen 31 p. heinäkuuta. Omistaja pitää oikeuden vastaanottaa tai hyljätä kaikki tarjoukset.
MATTI H. KORHONEN,
43 Gary Street, South Paris, Maine
Phone: 743-8806

miehen jo tiistaina mutta eivät silloin kiinnittäneet asiaan mitään huomiota. Vasta kun auto ja mies oli samalla paikalla vielä seuraavanakin päivänä, poika soitti poliisille.

Tellier virkosi tajuttomuudestaan sairaalaan viettäessä, mutta hän ei voinut mitenkään selittää mitä hänelle on tapahtunut. Hän luuli olevan maanantain ja sanoi olleensa menossa kalastamaan. Hän oli hyvin uupunut ja janoinen.

Elliot Community sairaalassa Keenessä, ei voitu antaa mitään tarkempaa määrätelmää. Potilas lähetettiin Burbankin sairaalaan, jossa ovat hänen entiset sairaskertomuksensa. Viisi vuotta sitten Tellier katosi suunnilleen samanlaisissa olosuhteissa.

KALEVAISTEN UUTISIA
Ensi maanantaina iltapäivällä on kahvitarjoilu Mrs. Aimo Aholan pihamaalla, 11 Essex Street, kello 2, Fair Haven Lepokodin hyväksi. Emäntinä toimivat Mrs. Maria Mäki, Mrs. Hilma Nikula ja Mrs. Ahola. Kaikki ovat tervetulleita!
Ensi keskiviikkoiltaan on kahvitarjoilu Kaleva huvilalla, Port Pond. Isäntinä ja emäntinä toimivat Mr. ja Mrs. Cecil Spaulding, Mr. ja Mrs. Wiljo Rahnasto, Mr. ja Mrs. Sulo Lipasti, Mr. ja Mrs. Hugo Wilson, Mr. ja Mrs. Roy Kinsman ja Mr. ja Mrs. Jalmar Turkin ja Walfrid Long. John Pihlaja soittaa.
Kalevan Ritarit tarjoilevat kalkkunapäivällisen huvilallaan sunnuntaina, heinäkuun 28 päivänä. — A.

Kultaisen län Kerhon retki “Kiipille”

Kolme täyttä bussilla, 117 henkilöä Fitchburgista ja kymmeniä “kiipiläisiä” oli kerääntynyt Laneyhallin Community Center-haaliin keskiviikkona 17 päivänä. Jo kello 10:30 ap. saapuvat linjat-autot perille ja silloin heti oli kahvi valmiina. Kalasopapäivällisen tarjoilu aloitettiin kello 12:30.

Yllätyksenä saapui juhlaan kuuluisa musiikkimies Mr. Sylvester Ahola trumpettinsa kanssa, esittäen näytteitä taidostaan erilaisten ja erikoisten torvien kanssa. Ahola on alansa mestari. Aterian jälkeen suoritettiin ohjelma: Victor Annala puhui, Hilda Boman lausui kaksi runoa, Toivo Nousio lausui tekemänsä muistelmurunon manan majalle siirtyneistä “kiipiläisistä”, Antti Linna muisteli entistä kotikylänsä, Joonas Tikkanen esitteli mö puiden istutuksesta, “trimmauksesta”, sekä ruusupensaiden hoidosta. Lyyli Linna lausui runon, mummo, Mrs. Ahola, musiikkimies Aholan äiti, muut 97 vuoden ikäinen, halusi myös esiintyä, lausuen ulkomuistista mielirunonsa.

Lopuksi Nikolai Wutika toi terveiset Ohioista. Seuraavat kaukaiset vierat esittelivät: Professori Erkki Peltola ja hänen rouvansa, Jokioisista, Suomesta, (Mrs. Ida Rauten vieraita), Mary Menne, Lantanasta, Fla., Hilma Snellman.

EUGENE E. NIEMI
61 Main St., Westminster, Mass.
Tel. TR 4-2312

Suomea puhuva vakuutusasiamies, hoitaa kaikenlaisia vakuutusasioita. Voitte käydä joko hänen konttorissaan tai soittakaa hänelle, niin hän tulee käymään teidän luonaan.

NOTICE OF LOST SHARE
certificate #855, issued by the Fidelity Co-operative Bank, is hereby given and application has been made for the issuance of a duplicate share. Payment on the original share has been stopped. Fitchburg, Mass., July 12, 1963.

Aiotteko matkustaa

Suomeen tai muuann Eurooppaan? Ehkä kaukoitään tai kauaksi etelään, ehkä maapallon toiselle puolelle: Uuteen Seelantiin tai Australiaan?

Mihin tahananne ulkomaille matkustatte käännykää puoleemme soittamalla

Diamond 3-3822 for ACTION
RAIVAAN MATKAILUTOIMISTO
Fitchburg, Mass.

ja Irma Raita, Lake Worthista, Fla., Sylvia Mustonen, New Yorkista ja Nikolai Wutika, Lake-woodista, Ohiota.

Fitchburgin Kultaisen län Kerhon virkailijat kiittelivät Joonas Tikasta, joka oli tehnyt suuren työn retken järjestelyssä, samoin Mrs. Andersonia ja hänen apulaistaan kahvin ja ruuan tarjoilusta, joka oli uhrauksia vaativa näin suuren joukon tilapäisen tarjoilun järjestämisessä. Fitchburgilaiset läksivät kotiin kello 4 ajoissa ip. ja Mr. Ahola hyvästeli heitä soittaen trumpettillaan “Maamme” ja erään toisen kappaleen. Yksimielisesti oltiin retkeen tyytyväisiä. — L.

Auringonpimennys, varoitus katsojille

Ensi lauantaina iltapäivällä kello 4:45 on auringonpimennys, joka nähdään myöskin Massassa. Mainessa nähdään erällä alueella täydellinen pimennys. Yleisölle on annettu sokeria vastaan taitelevan liiton taholta erikoisen vakava varoitus, että auringonpimennystä ei pidä missään tapauksessa yrittääkään katsoa paljain silmin. Muutaman sekunnin aika voi vahingoittaa silmät lopullisesti. Vuonna 1959 Australiassa sattuneen auringonpimennyksen aikana on ilmoitettu 170 henkilön, enimmäkseen lapsia, vahingoittaneen silmänsä. Infrapunainen valo polttaa retinan silmässä.

Yleisesti käytetty on noettu lasi. Mutta joksinkin jokaisessa optillisessa liikkeessä sekä valokuvaustarvikkeiden kaupassa on saatavissa tarkoitukseen sopivia välineitä.

Tämäkertainen auringonpimennys nähdään täydellisenä ainoastaan keski Mainessa, kello 5:41—5:46 ip. EDT. Muualla Yhdysvalloissa nähdään ainoastaan osittainen auringonpimennys.

Bostonissa nähdään noin 94 prosenttia pimennys, San Francisossa 34 prosenttia, Minneapolisissa ja St. Paulissa 78, Denverissä 54 ja Miamiassa 49.

Pimennyksen aika eri paikkakunnilla myöskin vaihtelee paikallisen aikataulun mukaisesti. Ehkä on syytä tässä samassa yhteydessä huomauttaa, että olisi vältettävä lauantaina Mainen teille menoa. Siellä on nyt jo varattu kaikki mahdolliset motellit ja hotellitilat. Ihmisiä rientää sinne tavaton määrä, joten onnettomuuskien vaara on hyvin suuri.

Kolme osuusliikettä USA:n 500:n suurimman joukossa

NEW YORK — Fortune aikakauslehden vuotuisessa luettelossa 500:sta johtavimmasta Yhdysvaltain yhtiöstä, joka julkaistiin heinäkuun numerossa on 3 osuustoiminnallista liikettä.

Suurin osuustoiminnallisista yhtiöistä on Land O'Lakes Creameries jonka pääkonttori on Minneapolisissa. Sen myynnit vuonna 1962 olivat 232 miljoonaa dollaria, se on 227. suurutensa puolesta.

Toisena on Consumers Cooperative Association. Tämän farmitarvikkeiden hankintaa hoitavan osuusliikkeen pääkonttori on Kansas Cityssä, Missourissa. Sen myynnit olivat viime vuonna 203 miljoonaa dollaria, se on 249. Fortune-lehden listassa.

Kolmantena osuusliikkeenä tässä listassa on Cooperative

SUOMALAISET
Tarvittesanne apua Suomen asioissa, esim.: omaisuus, perintö-, raha- ja kysymyksissä, käännykää luottamuskalla puoleeni. Ottakaa yhteys
Mr. VEIKKO KARILAMPI
Mason, N.H.

Grange Federation Exchange, Ithaca, N. Y. Sen myynnit olivat 196 miljoonaa dollaria, se on 257. suurutensa puolesta tässä listassa.

SEURAKUNTAUTISIA

Pyhän Paavalin Seurakunta
Luther Liiton jäseniä kutsutaan Ellis Oksasen kesäaunalle, Ward Pond, Ashburnham, sunnuntaina, heinäkuun 21 päivänä kello 2 iltapäivällä. Couples Clubin jäsenet ja ystävät tervetulle kello 5 iltapäivällä.

Ev. Lähetysseurakunta

Ensi sunnuntaina on radiohartausta kello 8:15 aamulla. Englanninkielinen aamujumalanpalvelus kello 10. Puhujana on Mr. Torsti Mattson. Illalla kello 7 on suomenkielinen hartaushetki vaihtelevalla ohjelmalla.
Ensi tiistaina tk. 23 päivänä kello 7:30 illalla on suomenkielinen hartaushetki ja sen jälkeen kahvitarjoilu. Pöydän kattajina ovat Mr. Topias Jääski ja Mr. ja Mrs. Walter Mäki. Kokouksen johtaa Mrs. Helen Sumner.
— Anna Kapanen.

Messiah Ev. Luth. Seurakunta

Sunnuntaina 21 päivänä kello 8:30 aamulla suomenkielinen jumalanpalvelus B. F. Brown-koululla. Kello 9:30 aamulla ylimääräinen seurakunnan kokous pidetään jumalanpalveluksen välissä. Kello 10 aam. englanninkielinen jumalanpalvelus B. F. Brown koulun auditoriossa. Kello 3 iltapäivällä Luther Hour Rally service, Cathedral of the Pines, Rindge, N. H. Kello 5:30 ip. virkaanasettajaisjuhla Our Redeemer Luth. kirkossa, New Ipswich, jolloin pastori R. W. Heikkinen asetetaan sikäläisen seurakunnan opettajaksi. Messiah seurakunnan aikuisten kuoro laulaa tässä tilaisuudessa. Kello 8 illalla pastori R. W. Heikkisen virkaanasettajaisjuhla Christ Luth. seurakunnan kirkossa, Troy, New Hampshire. — R. Aho.

Boston, Mass.

Kusti Salosen äiti Sandra Bohn, joka halvaantui aikaisemmin tällä viikolla ja joutui Wakefield-Melrose sairaalaan,

Gardner, Mass.

Yhä suruviestejä
Lahja Nivala lankesi rappusissa seuruksella, että sai ankan iskun päähänsä ja lääkärit pelkäävät olevan kysymyksessä pääkallon murtuma. Lahja on sairaalassa ainakin siksi kunnes lääkärit saavat selville kuinka vakava loukkaantuminen on.

Mrs. Tiuhonen,
William Tiuhosen puoliso on taas joutunut sairaalaan. Kovan onnen perhe, sillä Tiuhonen on ollut pitkät ajat sairaaloissa ja hoitoiloissa potilaana.

Numero 2. tieläysmies,
joka parisen vuotta sitten katsottiin ratkaistuksi, on tällä kertaa uudelleen kiistelyn alaisena. Fitchburgilainen senaattori Ward on tehnyt esityksen, että tietousus joka alkaa Leominsteristä, pitää ottaa uudelleen rakennettavaksi ennenkuin mitään keskeneräisiä töitä tehdään. Sivustakatsojasta tuntuu sellaiselta, että nyt alkaa olla lainlaatuja tositetäviä puute. — V. A.

Hubbardston, Mass.

Sairaslistalla
on tällä kertaa kansalaisemme Herman Rivinoja ja on lääkärin hoidon alaisena. Hän saa olla kotona, vaan ei saa mitään tehdä eikä paljon liikkua.

Anna Fager
on Henry Heywood Memorial sairaalassa, Gardnerissa, Mass. Hänelle on tehty leikkaus.

Wilho Salminen
on jo kotonaan vaan ei saa paljon liikkua. Toivomme näille kaikille pikaista parantumista. — V. S.

Fundamentals of Finnish Grammar

by **JOHN B. OLLI**
Hinta \$3.50
Meillä on usein tiedusteltu onko olemassa sellainen kirja, jonka avulla ei-suomalainen voisi oppia puhumaan ja kirjoittamaan suomea. Tämä 199 sivua käsittävä kirja on mainio “kotiopettaja” niille amerikkalaisille jotka tahovat hankkia itselleen suomenkielen taidon.
RAIVAAN KIRJAKAUPPA
Fitchburg, Mass.

South Carver, Mass.

Mrs. Hulda Maria Johnson,
o.s. Närhi, kuoli yli 90-vuotiaana heinäkuun 14 päivänä Newfield Nursing Home:ssa, Plymouthissa, Mass. Hän oli syntynyt Kivijärvellä, maaliskuun 9 päivänä 1873. Avioliiton hän solmi Axel Johnsonin kanssa vuonna 1892. Mies kuoli vuonna 1957. Heti avioliiton vihkimisen jälkeen matka suuntautui Yhdysvaltoihin, lyhyeksi ajaksi Mainen valtion ja sieltä Carveriin. Mrs. Johnson asui 68 vuotta South Carverissa. Perheeseen syntyi 16 lasta, joista elossa on neljä poikaa John, Aarne, Carl ja Sulo ja neljä tytärtä, Mrs. Betsy Oakland, Mrs. Tyne Moks, Mrs. Ida Look ja Mrs. Esther Wilson. Lastenlapsia on 19 ja lastenlastenlapsia 27.

Johnsonit olivat karpaloviljelijöitä. Mrs. Hulda Johnson oli toimiva jäsen West Warehamin Lähetyskirkossa.

Hautauspalvelu oli heinäkuun 17 päivänä West Warehamin Lähetyskirkossa. Yli 200 sukulaista ja ystävää oli saapunut saattamaan Mrs. Hulda Johnsonia viimeiselle matkalle. Mrs. Matti Siäsi esitti laulua Mrs. Aurelia Bryant'in säestämänä. Pastori Wäinö Välikö puhui hyvän äidin ja seurakunnan jäsenen merkityksestä ja toimitti siunauksen. Maallinen maja kätettiin Warehamin hautausmaahan. — V. V.

Boston, Mass.

Kusti Salosen äiti Sandra Bohn, joka halvaantui aikaisemmin tällä viikolla ja joutui Wakefield-Melrose sairaalaan,

FIRST NATIONAL IS FIRST FOR SUMMER SAVINGS!

LOW PRICES VALUABLE STAMPS

GENUINE SPRING — Superb Selected — Choice Quality

LAMB LEGS

Oven Ready LB **69¢** Regular Dressed LB **59¢**

BONE-IN — Tasty Economical Roast

Forequarters LB 33¢

Forequarter Chops and Pieces for Stewing

Combination LB 39¢

Choice Grade — Lean, Tender

Brisket CORNED BEEF LB 49¢

Thick Cut

Produce Specials!

California — Luscious Bunches of Juicy Flavor

Grapes SEEDLESS LB 29¢

Fiery Red Ripe — Full of Flavor

Watermelons LB 5¢

Juice-O-Rama Specials!

Pineapple Orange, Pineapple Pear, Pineapple Apricot

Juice Drinks Del Monte 1 QT 14 oz CAN 35¢

“YOR” GARDEN — Regular or Pink

Lemonade Frozen 8 6 oz CANS 89¢

“YOR” GARDEN — Pure Concord Variety

Grape Juice Frozen 3 6 oz CANS 49¢

Raspberry-Lemon or Strawberry-Lemon — Frozen

Sunkist Punch 4 6 oz CANS 49¢

WHITE BREAD

FINAST — SLICED 2 1 LB Loaves **39¢**

First NATIONAL STORES

Same Low Self-Service Prices in All Stores in This Vicinity — (We Reserve the Right to Limit Quantities)